Põllumajandus ja kalandus

98. **Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) peamine eesmärk** on kohalike tootmisvõimekuste säilimine ning põllumajandustootjate konkurentsivõime suurendamine. Samuti peab see kaasa aitama kliima- ja keskkonnaeesmärkide saavutamisele, mullatervise, puhta vee ja õhu ning elurikkuse säilitamisele. Ühine põllumajanduspoliitika peab senisest paremini võimaldama sektoris ettevõtlusega alustamist ning uutele ja noortele ettevõtjatele tuleb pakkuda nõustamisteenuseid ja luua tugisüsteeme.

99. Peame oluliseks ühise **põllumajanduspoliitika lihtsustamist**, et vähendada nii põllumajandustootjate kui ka riigi halduskoormust. Eriti oluline on lihtsustada ÜPP tulemusraamistikku ning muuta ühetaoliste ja täiendavate nõuete, kontrolli- ja sanktsioneerimissüsteemi (tingimuslikkuse süsteemi) nii, et see motiveeriks tootjaid paremini nõudeid täitma.

100. Tuleb luua võimalused ühise põllumajanduspoliitika **toetuste nõuete kiireks kohandamiseks vastavalt turutingimuste või ilmastikuolude muutumisele**, kui muudatused ei ohusta kestliku põllumajanduse eesmärkide saavutamist. Sõjalise kriisi korral peab liikmesriigil olema õigus kehtestada erandeid ühise põllumajanduspoliitika alusmäärustest selliselt, et tagada toiduga kindlustatus riigi territooriumil.

101. ELis ei tohi tekkida olukorda, kus **sobivate taimekaitsevahendite** puudus ohustab põllumajandustootjate konkurentsivõimet ja toiduga kindlustatuse tagamist. Toimeainete hindamisel tuleb arvestada ka tõhusate alternatiivide olemasolu. Lihtsustada ja kiirendada tuleb teaduslikult tõendatud madala riskiga taimekaitsevahendite hindamist ja turule lubamist.

102. **Uute aretustehnikate** reguleerimise põhimõtted vajavad uuendamist ja õigusaktid ajakohastamist, võttes arvesse nüüdisaegseid teaduspõhiseid argumente. Uute aretustehnikate kasutuselevõtt aitab efektiivsemalt tagada kestlikku ja vastupidavat toidusüsteemi.

103. **Loomatervise ja -heaolu** edendamiseks peame oluliseks **munakanade** puuris pidamise keelustamist. **Loomade pikamaaveol** on oluline, et kehtestatavad nõuded oleksid tõenduspõhised, arvestaksid liikmesriikide geograafilisi iseärasusi ega tekitaks ühisturul tõkkeid.

104. Tuleb luua ühtne ja selge **toidumärgistuse süsteem**, mis esitab toitumisalast teavet pakendi esiküljel ning toetab tarbijate tervislikke ja kestlikke valikuid. Peame oluliseks toidu koostises liigse suhkru, soola ja rasva vähendamise alaste soovituste väljatöötamist ja rakendamist toetavaid tegevusi.

105. Uuendada tuleb **toiduga kokkupuutuvate materjalide regulatsioone**, et tagada rahvatervise kaitse, kaupade vaba liikumine siseturul ja toiduga kokkupuutuvate ringlusse võetud materjalide ohutus.

106. Jätkusuutlike kalavarude tagamiseks tuleb uuendada **kalavarude majandamise mitmeaastased kavad**, säilitades teaduspõhise kvoodisüsteemi. Arvestada tuleb Läänemere riikide kokkulepetega (BALTFISH).

107. ELi tasandil tuleb kavandada ühtsed meetmed **kormoranide ja hallhüljeste mõju leevendamiseks** kalavarudele. Oleme avatud ELi linnudirektiivi jahitavate liikide loetelu ajakohastamise aruteluks, et anda liikmesriikidele rohkem võimalusi kormoranide populatsiooni ohjamisel seal, kus nende mõju kalavarudele on suur. Samuti oleme avatud aruteluks ELi hülgekaubandust piirava määruse muutmiseks, et leida võimalusi väiksemahulise ja jätkusuutliku hülgeküttimise ning sellega seotud kauplemise võimaldamiseks.

108. ELi ühise kalanduspoliitika raames tuleb üle vaadata **laevastiku haldamise reeglid ja kaotada piirangud laevade püügivõimsusele** seal, kus kalavarude säästlikkus on juba tagatud, näiteks lubatud väljapüügimahtude või väiksemahulises rannapüügis passiivpüüniste arvu kaudu.

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 19.06.2025